

KUUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

NIONDE
ÅRG.

N° 43/44

Prenumerationspris:

Helt år Emk. 225:—

Halvt „ „ 125:—

I utlandet:

Helt år Emk. 350:—

Halvt „ „ 200:—

UTKOMMER
ALLA ONSDAGAR

Redaktion:

Svenska Folkförbundet

Redaktör: N. Blees

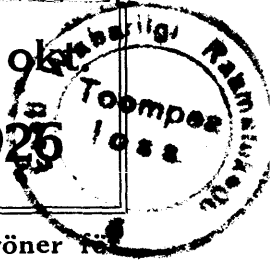
Reval, Riddaregatan 3.

Annonspris
enligt överenskom-
melse.

För längre annonse-
ring beviljas rabatt.

28

1925

Direktör Folke Bökman.

Folkhögskoletanken röner
ståelse i Estland.

Modersmålet.

*Det språk som far och mor
oss lärt,
det må vi hålla dyrt och kär
i nöd och lust, i skratt som
gråt.
Det språk som vi från fädren
fått,
det är vår högsta arvelott
å livets pilgrimsstråt.*

*Vårt kära svenska moder-
smål,
det klingar vekt, än hårt som
stål
i folkets mun, i visans ord. . .
Det tolkar känslan djup och
stark
till hemmets by och hemmets
mark
däruppe uti nord.*

*Förgät du ej ditt svenska
språk
å allfarledens främlingsstråk.
Dyt det ej ut mot utländsk
kram.
Det språket som är ditt och mitt,
det må du tala öppet, fritt,
du son av fräjdad stam.*

*Vårt modersmål — i denna
värld
vårt språkrör och vår andes
svärd,
vårt folks, kulturens sändebud.
Så långt för oss det banar väg
och bryter mark och odlar teg
som stämman funnit ljud.
Erik 9—n.*

Direktör Folke E. Bökman från Stockholm, estlandsvenskarnas välkände gode vän och beundare, som avbildas härövan, kommer mellan jul och nyår att återingen avlägga ett besök i Estland. Han är mycket intresserad av det allsvenska arbetet i allmänhet och är glädjande nog synnerligen intresserad av estlandssvenskarna och deras kamp för sitt språk. Själv säger han berömmande om oss, att bland alla de svenska kolonier han besökt, är den lilla svenska kolonien i Estland den, som mest håller fast vid det svenska språket och förbindelsen med moderlandet. Det är glädjande för oss att ha att göra med sådana vänner och är det med nöje vi hälse denne varmhjäntade svensketsvän välkommen hitut.

Folkhögskoleidén är ny i Estland, men att man här även börjat inse dess stora betydelse för den vuxna ungdomen bevisas därmed, att man under det gångna läsåret öppnat en folkhögskola efter nordisk typ i Kunda. Även i den estniska pressen framhålles då och då folkhögskolans stora vikt och betydelse. Vi återgiva här ur Pævaleht för den 14 febr. d. å. följande uttalande under rubriken "Folkhögskola eller fortsättningskola" av A. Leinjärw. Artikel-författaren börjar med att citera Grundvigs ord om att icke alla kunna bli professorer, ämbetsmän m. m. och fortsätter:

Den av "nordens profet" och folkhögskolans fader för mer än hundra år sedan uttalade enkla sanningen att icke alla kunna bli professorer och bildat folk borde även — det vore hög tid redan — väcka oss till eftertanke. Då först skulle vi kunna komma på det klara med, att vi med vår nuvarande skolpolitik ej äro i stånd att höja utförseln av jordbruksprodukter i jämnhöjd med Danmark. Vi skulle då kanske inse varför vi egentligen behöva lida av sådan arbetsbrist vid jordbruksarbetet, där arbetskraftens saknande är kännbar. Intresset skulle då också väckas för detta arbete, som varit medel att i så hög grad höja andra länder i kulturellt hänseende. Ty

enbart den goda viljan, de vackra orden och drömmarna räcka icke till att höja kulturen.

Vi såsom en jordbruksidkande stat, kunna till förebild taga Finland och Danmark. Huru många veta att dessa land, särskild det sistnämnda, redan för mer än en mansålder tillbaka kommo till insikt om faran att uppfostra ungdomen till s. k. "lättare liv", — såsom läkare, tjänstemän, advokater m. m. istället för att de skulle hållas vid plogen. Ännu mer, de förutsågo det, ty otvivelaktigt hade de genom sin skolpolitik icke kommit in i ett sådant virvarr, som vi med våra 25.000 mellanskoleelever och 5.000 studenter. De funno det vara nödvändigt i deras utveckling fostra kärlek till arbete, håg för framåtsträvande, ärlighet, fosterlandskärlek, livsglädje och förtroende till den egna kraften, leda den till självverksamhet, med ett ord — uppfostra åt fosterlandet dugliga aktiva medborgare, som icke flyta med strömmen utan som själva vilja och kunna skapa sig en historia och avgöra sitt öde. De läroanstalter, som i de nordiska länderna ha detta till sin uppgift, äro folkhögskolorna. De äro läroanstalter, där de ungas liv fylles av verklig poesi, där ungdomens drömmar och längtan, som så lätt kan komma på avvägar, med fast hand ledes i de rätta spåren. Det är det levande ordets skola, varest även fullvuxna, som endast på kort tid kunna befrias från det vardagliga arbetet, bliva försedda med värderika kunskaper för vandrigen genom livet. Detta är en högst nödvändig länk mellan den allmänbildande skolan och det praktiska livet, vilken förutan ungdomens uppfostran och utveckling vore bristfällig.

Detta är klart att också vi behöva sådana läroanstalter. För att nu icke tala om, huruvida våra nuvarande skolor äro i stånd att förbereda ungdomen för det praktiska livet, få ändå — trots våra 5.000 studenter och 25.000 mellanskoleelever, ungefär 120 — 130.000 elever (en noggran statistik finnes icke hos oss) ingenting annat än 3—4

klassers förberedande skolbildning, och en sådan ung människa har på så sätt för liten utbildning för det praktiska livet. För det första avslutar han skolan alldeles för ung — vanligtvis vid 12—14 år — och glömmar därför nästan allt vad han fått lära, för det andra får han, om han endast genomgått 4 klasser, inget avslutat kunskapsförråd, — för att nu inte tala om någon vidgad synkrets. — De på grund av det vidlyftiga programmet förvärvade kunskaperna bli för det praktiska livet endast ett "dött kunskapsförråd", vars nytta blir ganglös. En sådan ung människas syn på livet kan ofta bli fördärvad genom dåligt sällskapsliv och smutslitteratur.

Medgives ofta, att vår skolpolitik i detta fall, ur statlig synpunkt sett, har en bedrövlig stor lucka, som man f. n. i några landsting försöker utfylla med periodiska försöks- och repetitionskurser.

Enligt vår folkskolestadga skulle ungdomen med tillhjälp av fortbildningsskolan uppfostras för det praktiska livet. Bland en del kretsar är den åsikten förhärskande, att fortbildningsskolan icke går i land därmed, emedan den är beroende av program, examina och annat bagage av döda kunskaper, som icke lämnar läraren någon tid övrig för uppfostringsarbete. Folkhögskolan däremot är en livets skola (det levande ordets skola). Isynnerhet i Danmark är dess huvuduppgift medborgarnas uppfostran. Skolorna arbeta som privatskolor och föreståndaren är samtidigt även den som sörjer för skolans underhåll och dess huvudman i allt.

Han avlönar lärare, utarbetar program och läsordning, bestämmer elevavgiften m. m. På föreståndaren beror skolans hela vara och icke vara. I Finland och Sverige däremot söker man i folkhögskolan bibringa praktiska kunskaper, d. v. s. skolan närmar sig typen av fortbildningsskola.

Enligt min mening beror allt på, hurdana fortbildningsskolorna äro, om de skola kunna uppnå det mål, som folkhögskolorna gjort till sitt. Ty

här är icke skolans namn det avgörande utan dess typ. Vi behöva icke alls vid inrättande av fortbildningsskolor ta de tyska "Fortbildungsschule" till förebild, utan kunna mycket gott inrätta dem i stil med Finlands och Danmarks folkhögskolor, vilket redan också skett i t. ex. Pernau krets (Kunda). I alla fall är denna nya typ icke i överensstämmelse med Bildningsministeriets önskan, som grundar sig på de av regeringen antagna "temporära grundprinciper för fortbildningsskola" och med fortbildningsskolor avser allmänbildande överbyggnadsskolor till de 6-klassiga folkskolorna. Epligt hittills förhärskande åsikt skulle de utvecklas till ett slags allmänbildande folkskolefortbildningsklasser, som det icke lönar mödan att öppna. De som ha fortbildningsskolornas organisation om hand borde vid dessas öppnande ha fria händer. Dessa skolor kunna till en början arbeta enligt statuter, som fastställts av centralförvaltningen. Det samma skulle även gälla initiativtagandet till erhållande av stipendier och ordnandet av lokalfrågor. Parallellt med fortbildningsskolor för fackbildning kunde även folkhögskolor enligt dansk typ grundas, i vilka huvudvikten lägges på uppfostran till dugliga medborgare, ty som sagt, är icke benämningen viktig utan innehållet. Vårt mycket utbredda läroverksnät måste dessutom underkastas revision. Det vore nog ändamålsenligare och för stat och elever nyttigare, om en del av våra läroverk omorganiserades till folkhögskolor. I alla fall vore det värt att göra denna fråga till föremål för ett meningsutbyte. Saken tål det.

Nu till sist ännu en liten anmärkning. Våra jordbruksskolor lida av många brister. Skolorna klagas över att folksskolorna ge dem för dåligt förberett material, å andra sidan åter klagas, att jordbruksskolorna sända unga människor med bristfälliga kunskaper ut i världen. Skulden måste nog sökas på två håll. Såsom av ovanstående framgår, får största delen av vår ungdom nöja sig med endast 4 klassers

folkskolebildning. Skolan slutar nämligen vid 12—14 års ålder eller också tidigare. I jordbruksskolan vinnes icke inträde förrän efter fyllda 16 år. Naturligtvis glömmas då det inhämtade under 2 års frånvaro från skolan och då man i jordbruksskolorna börjar undervisa i geologi, geodesi och andra specialämnena, så begriper en sådan elev icke alls det. I nordens länder genomgå unga människor först en folkhögskola, sedan söka de sig in på jordbruksskolor. På bildningsdagen i Pernau våren 1925 framhöll professor P. Köpp också nödvändigheten av att just folkhög- och fortbildningsskolorna borde ge elever till jordbruksskolorna. Även antogs en resolution i överensstämmelse därmed. Följaktligen borde just för befrämjandet av fackbildning för landbruksekonomin folkhögskolor öppnas.

Lantbruket.

Ett samtal på båten.

Det var på Ormsöbåten en morgonstund. Höstvind och kyla hade kommit och i hytten trängde sig därför in så många som möjligt. Där var med bönder från skilda delar av Ormsö, och snart kom samtalet in på jordbruk och den aktuella frågan om jordskiftningen. Var och en ansåg sig ha den sämsta jorden men var man dock rädd att genom skiftningen få sämre. Det var en dispyt om gruset, sanden och kalkstenen.

— Jorden i vår by är som botenlös aska. Regnar det en dag, så är den dagen efter lika torr. Och med regnet, som går genom saden som genom ett såll, följer allt av gödselnäring, som förts dit. I år har förresten torkan förstört allt på den dåliga sanden.

— Nå, råg fick ni dock och något potatis. Och höet var bra. På vår jord är det bara ett par tum till kalkstenen. Efter några torkdagar är allt bortbränt. Vad vill ni sedan, att man skall göra?

— Ni har väl ändå en del bättre jord också. Ni har ängar med fin mylla. De kunna dikas och odlas, invände den optimistiske skolläraren i Borrbý, som blandat sig i samtalet.

— Dika och odla! Vad tjänar det männe till att tala därom,

när inte grannen vill hjälpa till. Jag kan inte själv dika hela byn för att få avlopp för vattnet. Förresten är det lättare sagt än gjort att gräva djupa diken i kalkstenen.

— Kanske behöva de inte vara så djupa. Men ni se nu, att det inte går att göra något förrän jorden blir skiftad. Då går det lättare att dika. Då kan vi köra med maskiner och ordentliga plogar. Då kan vi bruka jorden som vi vill och odla de växter som vi vill utan att fråga grannen. Sen behöva vi inte längre hålla på med bara råg, potatis och korn. — Skolläraren hade nu fått hjälp av en präktig bonde från Fällana.

— Ja, går det inte så, så går det så. Nog måste skiftningen komma, fast det svåra är just, att jorden är så ojämn, bekräftade en erfaren Rälby-bonde. — En jordfläck är usel, en annan något bättre. Men visst går det med andra växter. Jag har försökt med ärter, och det gick utmärkt. Om de säs i tid mogna de bra. Det går också att så ärterna tillsammans med havre, då de stå upprät och kunna skördas med maskin. Ärterna kunna sedan fränskiljas med triör (de kunna även behållas samman med havren och vid gröpning ge ett präktigt kraftfoder åt korna. Förfs. anm.). Rovorna gå också bra, om de få gödsel och hackning, bortfelder på sandjord och östersundom på mulljord. Klöver är nog bra, men det är svårt få plats till den. Det är så mycket av åkern, som behövs till råg. Hur vill du att man skall göra?

— Det blir bättre plats, när mera blir uppodlat till åker. Och sen behövs kanske inte så stora stycken av råg, om nya och bättre sorter skaffas och jorden skötes riktigt. Genom ordentlig och djupare plöjning av den grusiga och tyngre jorden reda sig växterna där bättre även mot torkan.

— Ja, nog duger väl jorden, nu som förr, om än en del är graderad till 8 och 9. Går det inte så, så går det så. Och det vore väl, om den här skiftningen vore över, när den nu ändå skall göras, med eller mot vår vilja. Som det nu är, vill ju ingen göra något till förbättring av jordbitarna. Han vet ju inte om eller huru länge han får behålla dem. Sedan vi veta, vad vi får

Framtidsfunderingar.

*Cyst är kvällen, allt är stilla,
där jag går på ensam stig,
blott en doft av åker, mylla
hålsa vänskapsfullt på mig.*

*Och i fjärran lysa byar
uti purpurglans och präkt,
deras röda färg förnyar
glansen av den svenska trakt.*

*Munter skara synes vandra
ut till lek, till skämt och sång.
ej mig höves dem att klandra,
så är livets tysta gång*

*Allvarsam i kväll är ingen,
nu är arbetsveckan slut,
även jag blir med i ringen
eller "sista paret ut."*

*Skulle jag fast bonde vorden
blygsamt draga mig tillbaka —
om och ringa uti orden,
vill ej glädjen jag försaka.*

Per Bonde.

behålla, kan det löna sig med både dikning och annat, och då skall nog också något bli gjort. . .

Alla lyssande med spänning till samtalet och intresse lyste ur allas ögon — ett tecken varslande om nya tider, då intresse och kunnighet skall höja jordbruksnäringen och föra in välstånd och trevnad i bygdens jordbrukarehem.

Emil Adalberth.

Jordbrukskurserna i bygderna.

Såsom tidigare redan omtalats anordnades under ledning av agrnomen E. Adalberth under innevarande oktober månad föredragskurser i jordbruks- och husdjurskötsel inom Rickholtz, Sutlep, Paschleps och Ormsö kommuner enl. följande program.

Platser o. tider för kurserna:

Höbring. Bergsby och Spithamn i Rickholtz 1—5 okt., därav 2 dagar i Höbring, 2 dagar i Bergsby (tillsammans en 4-dagarskurs) och 1 dag i Spithamn.

Klottorp och Sutlep 6—9 okt. en 4-dagarskurs med 2 dagar å varje plats.

Dyby i Ormsö 12—19 okt. en 2-dagarskurs.

Kärslätt. Ormsö 13—16 okt. en 4-dagarskurs:

Korkis svenska folkskola.

Som andra bild visa vi i dag våra läsare en grupp elever från den svenska privatskolan hos våra så länge avglömda svenskar i Korkis. Skolan öppnades redan 1909 av Svenska odlingens vänner. Skolan har allt sedan dess varit föreningens skötebarn. Den kom till icke en dag för tidigt,

utan tvärtom för sent. I avsaknad av svensk skola voro barnen tvungna att besöka estnisk sådan, och det har varit orsaken till avsvenskningen där borta.

Här se vi eleverna från skolan med lärarinnan fröken Olga Hallberg i mitten.

Hullo och Sviby, Ormsö, 17—19 okt. en 3-dagarskurs, därav 1 dag i Hullo och 2 dagar i Sviby.

Birkas, Paschlep 21 okt. en 1-dagskurs.

Varje kursdag hölls i regel 4 föredrag, dock söndagar endast 2 föredrag.

Ämnen för föredragen.
Av agronom E. Adalberth:

1. Estniska lantbrukets utvecklingsmöjligheter,
2. Djurskötselns planläggning,
3. Hästens utfodring och vård,
4. Nötkreaturens utfodring och vård,
5. Svinavel och svinskötsel,
6. Fåren och hönsen,
7. Några av husdjurens sjukdomar.
8. Egna hemmet och möjligheterna för dess förvärvande.

Av jordbrukskonsulent M. O. Nordenborg från Sverige:

1. Dikning och bearbetning av åkern,
2. Stallgödsel, konstgödsel och grüngödsling,
3. Val av kulturväxter och växtföljder,

4. Odling av rotfrukter och potatis,

5. Anläggning av klöverbullar,

6. Jordbrukarnes viktiga hjälpare: maskinerna och redskapen.

7. Växtsjukdomar och ogräs samt deras bekämpande.

8. Nyodling av mossar och ängar.

Av rektor P. Söderbäck:

1. Jordbruksseder i äldre tid,

2. Bagteriologi,

3. Ärftlighetslära.

Av byggnadsinstruktör W. Onton, Hapsal, om Lantmannabyggnader och deras inredning.

Inalles ha under kurserna hållits av agronom Adalberth 38 föredrag, jordbrukskonsulent

Nordenborg	37	”
Rektor P. Söderbäck	3	”
byggnadsinstruktör		
Onton	2	”

80 föredrag

I samband med och efter föredragen ha förfrågningar besvarats och önskade råd givits. I några fall ha även under besök vid jordbruken å kursdagarna (före föredragstiden) givits speciella, önskade anvisningar. En del jordbrukslitteratur har utdelats.

Kurserna ha överallt varit talrikt besökta.

S. O. V:s styrelse ber här på detta sätt till herrar föreläsare få frambara ett varmt tack för de så nyttiga och i allt vällyckade kurserna.

Jordbrukskurs i Dyby

hölls den 12 och 13 oktober med stort antal deltagare från närliggande byar, bland vilka även varo många kvinnor, som visade intresse för saken. Kursen skulle säkert ha fått ännu större tillslutning, om föreläsarna icke av storm och dåligt väder hade blivit förhindrade att infinna sig på utsatt tid. Först talade skol-föreståndaren J. Berggren om huru folket nu i motsats till den gångna mörka tiden kunde offra alla sina krafter till den egna torvans förbättrande. En förutstättning för detta var upplysningsverksamheten, och hälsades gästerna hjärtligt välkomna. Efter sången "Du hemmets jord" tog agronom Adalberth från Birkas till orda. I tydliga ordalag visade han på en del av de stora möjligheter, som ännu finnas för att få jorden och särskilt ladugården betydligt förbättrade. Sedan talade han om djurens vård och om förbättrandet av rasen.

Konsulent Nordenborg, Stockholm, talade om odling av grüngödsling, baljväxter och bakterier — överraskande nyheter för åhörarkretsen.

Sedan utdelades olika slags böcker i jordbruk.

X.

Nya tillskott till Svenska kulturfonden i Finland.

Vid Svenska litteratursällskapets senaste styrelsesammanträde meddelade skattmästaren prof. A. Wallensköld, att av föreståndarinnan för det numera upphörda svenska småskollärarseminariet i Helsingfors, fröken G. Ehrström, till sällskapet överlämnats tvänne fonder, angående vilka stadgats, att de i händelse seminariet upphörde att existera, finge övertagas av Svenska kulturfonden. Den ena var en av framlidna fru Mathilda Thölgren testamenterad fond på 32,000 mark, den andra en av framlidna kommerserådinnan Hilma Schildt på 10,000 mark, som till minne av

en i späd ålder avliden son skulle benämnas „Bror Ragnar Schildts stipendiefond“. Sedan seminariet upphört böra fondens räntor av Svenska kulturfonden användas för att utdelas åt någon svensk bildningshård i Finland.

Finlands svenska landskommuner ha sammanslutit sig till ett förbund.

Den 23 dennes samlades i Ständerhuset ombud för de svenska landskommuner, sammanlagt 48, vilka anmält sin anslutning till ett hela landet omfattande svenskt kommunal förbund: 3 svenska landskommuner i Nyland och 7 i Åboland, 2 kommuner på Åland, de 22 medlemskommunerna i Svenska Österbottens kommunalförbund samt dessutom fyra österbottniska kommuner, vilka ej tillhört nämnda lokala förbund. Till ordförande vid mötet utsågs herr J. Klockars och till sekreterare frih. E. v. Born.

Tidigare utsedda delegerade hade utarbetat ett förslag till stadgar, enligt vilket förbundets namn blir Finlands svenska landskommuners förbund. Förbundet har till ändamål att tillvarata kommunernas gemensamma intressen, främja samverkan dem emellan samt sprida kunskap i kommunal-politiska ämnen, särskilt sådana, som hava direkt avseende på landsbygdens kommunalväsen. Som förbundets hemort betraktas Helsingfors. Detta förslag antogs, dock med en del ändringar.

Berättigade till inträde som medlemmar i förbundet äro landskommuner med övervägande svensk befolkning. Stadgarna innehålla bestämmelser om formaliteter vid inträde samt uteslutande av medlem, som ej betalar stadgaenliga avgifter.

Förbundets organisation har man tänkt sig så att angelägenheterna handhavas av förbunds-kongressen och styrelsen. Ordinarie förbundskongress hålles en gång i året med ett ombud för var ansluten kommun och två för kommuner med över 4,000 invånare.

Förbundskongressens huvuduppgift är att fastställa budgeten och behandla styrelsens redogörelser samt de frågor denna hän-skjuter till kongressen. Extra kongress skulle kunna sammankallas under vissa villkor.

Inrikesminister H. Laretei har samtyckt till att bli utnämnd till sändbud i Moskva. Sändbudsplatsen i Moskva har länge varit vakant, emedan utrikesministerns alla försök att finna en lämplig person för den ansvarsfulla posten hittills misslyckats. Nuvarande inrikesministern, H. Laretei, förklarade sig villig att bli sändbud i nämna stad, men på grund av tidningskritik och polemik, som förts för denna sak, har han blivit tveksam och det är icke omöjligt, att han vägrar i sista ögonblick.

Storm på land och hav. Den sista stora stormen har varit mycket stark även i Estland. På söndagen voro Revals gator täckta med tjock snö alldeles som vid juletid. Tågen blevo förhindrade av snö och trafiken fick delvis inställas. — Ångbåtarna Kalevipoeg, Ebba Munk och Nordland, som på lördagen skulle bege sig till Stockholm och Helsingfors, fingo vänta till måndagen. Även olyckor bland fiskare ha förekommit.

Folkomröstning. Socialisterna ha till riksdagen inlämnat lagförslaget angående godsens indragande utan ersättning. Om riksdagen icke bifaller socialisternas önskan, blir det måhända allmän folkomröstning. Motsvarar lagförslaget alla lagens fordringar, skrider man genast till samlande av 25.000 underskrifter, som då skulle äska den nuvarande ersättningslagens ändring.

Åter en våldsam orkan över Västindiska öarna. I ett telegram från Havanna uppges, att en orkan av oerhörd våldsamhet rör sig norrut. Barometern har fallit snabbt och vinden mäter en hastighet av 91 miles per timme. Från New-York meddelas Commercial Cable Company, att dess telegrafiska förbindelser med kontoret i Havanna avbrutits genom cyklonen. Det sista meddelandet från Havanna uppger, att affärlivet avstannat, gatorna icke kunna trafikeras på grund av stormen samt att telefon- och ljusledningarna skadats.

Hittills ha 30 lik anträffats. Hittills har ett 30-tal lik anträffats under ruinerna av de sammanstörtade husen, men man befarar att ytterligare offer skola påträffas i staden, som är över-

svämmad till ett djup av $2\frac{1}{2}$ fot genom de våldsamma sjöar, som vräkts in över densamma.

Orkanen forsatte mot Florida. En rasande orkanartad vind med en hastighet av 120—130 miles i timmen har svept över Havanna och har efter att ha åsamkat betydande skador fortsatt i nordostlig riktning mot södra Florida. Då varningar i god tid utsänts till befolkningen, var denna beredd på att möta orkanen, men trots detta är ödeläggelsen stor. Detaljer om skadorna ha ännu icke inlupit. Praktiskt taget ha alla mindre fartyg och båtar i Havannas hamn sjunkit. En norsk ångare Thorberg vräktes från den ena sidan av hamnen, där den var förtöjd, över till den andra och kastades så tillbaka.

Amiral von Tirpitz om Thoiry. På de tysknationellas landspartidag i Württemberg förklarade Tirpitz att de tysknationella ingalunda äro principiella motståndare till ett verkligt Folkförbund. Överläggningarna i Thoiry äro principiellt sett av glädjande natur. De dåliga erfarenheterna från de senaste åren manade dock till en viss försiktighet, så att Tyskland icke skall behöva befara ett alltför högt pris för medgivanden, som det enligt Locarno har moralisk rätt till och som måste utan vidare inom några år göras åt detsamma enligt Versaillesfördraget.

Greklands krigsskuld till England. Enligt ett Atenmeddelande har Venizelos accepterat ett förslag att han skulle begiva sig till London i spetsen för en delegation i och för förhandlingar angående den grekiska krigsskulden till England.

Tyska regeringen mot exkejsarens återvändande. Gentemot en uppgift av Reuters korrespondent i Berlin meddelas från tillförlitligt tyskt håll att exkejsaren icke riktat någon anhållan till riksregeringen att få återvända och att denna också är fast besluten att icke bevilja honom något sådant tillstånd.

Förbudsomröstningen i Norge. Enligt ingångna meddelanden från Norge hade förbudets bibehållande avgivits 451,597 röster och mot förbudet 560,583 röster, eller en övertikt på 109,000 röster mot förbudet. Förbudsan-

hängarnes röstetal sedan föregående omröstning hade sålunda minskats med 55,000 röster, och förbudsmotståndarnas ökats med 282,000 röster. Återstår resultaten endast från några härader i södra Norge och en del orter i nordligaste Norge, men dessa röster kunna icke inverka på slutresultatet.

Norges socialminister har uttalat, att regeringen antagligen kommer att föreslå att spritmonopolet ombildas till ett statsmonopol, som omhänderhar hela omställningen av vin och brännvin. Brännvinet skulle bliva fritt för en var, dock icke för personer under 21 år. Förhållandena i övrigt skulle bli ungefär som i Danmark.

Så möttes två hjärtan.

Sannsaga ur livet.

För cirka 40 år sedan kom en stilig yngling till Hackås i Jämtland. Han var hallänning. Med sin småhandel hade han i många år vandrat från by till by, från län till län. Omsider kom han in i Jämtland och till en gård vid Storsjöns strand.

I den gården fanns det en däjelig flicka med ett pickande hjärta. Flickans och ynglingens ögon, tankar och känslor möttes. Sedan några småaffärer gjorts, ville ynglingen till sist veta byns namn och han fick till svar: Fäste.

Då måtte ynglingen ha sagt: "Jag har vandrat många och långa vägar i mina år, men aldrig funnit något fäste, men här skall bliva mitt 'fäste'", och därvid blev det.

Två hjärtan, hittills främmande för varandra, hade härmed för alltid förenats.

Ynglingen är nu änkeman, men bor fortfarande på samma gård. Hans maka är för cirka tio eller femton år sedan död.

Smen.

Vad damerna skola vara och icke vara.

Damerna skola vara som stjärnor: så strålande och vackra, och likväl icke som stjärnor: de skola ej blinka lika kärväntigt till hela världen. De skola vara som blommor: så älskliga och naturliga, men åter icke som blommor: de skola icke ständigt stå till exposition i fönsterna. De skola vara som kräftor: goda i alla månader som sluta med r, men åter icke som kräftor, ty de skola vara goda även de övriga månaderna. De skola vara som sniglar, framför allt husliga, men åter icke som dessa djur, de skola aldrig hota med horn. De skola vara som gitarren: melodiska och stämningsfulla, men åter icke som gitarren: de skola icke ständigt hänga en över axeln. De skola vara som en kakelugn: spridande värme omkring sig, men åter icke som en kakelugn: de skola varken vara av sten eller järn.

Ett och annat.

Världens sju underverk voro, enligt de gamla romarns uppfattning, dessa: Egyptens pyramider, kolossen på ön Rodos, bildhuggaren Fidias olympiske Zevs, Semiramis hängande trädgårdar, Artemistemplet i Efesus, mausoléet i Halikarnassos och det gamla fyrtornet vid Alexandria.

Av dessa återstår blott ett underverk: Egyptens pyramider.

På stora oceanen. En person i Ullend tyckte mycket om Backi safter. När han en gång efter en stadsresa sent omsider kom hem, berusad, blev det häftiga ordbyten med hans bättre hälft. Hon förklarade då tyärt, att han skulle resa till Amerika. För det ändamålet plockade han ihop sina persedlar, klev upp i vagnen och lät märren löpa. Snart somnade "emigranten", och märren tillfredsstälde sig med att beta av gräset vid väggkanten. Huru det var, ramlade mannen ur vagnen och ner i diket. Då han vaknade och kände vattnet, utbrast han: "Jaså, nu är jag på den stora oceanen ändå."

Artighet. Frun: "Jag tycker inte om, Mia, att du har så där mycket karlar i köket, som jag rakt inte känner".

"Å, snälla frun, kom med mig ut bara, så skall jag presentera!"

Kalldusch. Grannens vackra dotter: "Hur mycket kostar metern?"

Manufakturhandlarens son (förtvivlat kär i henne): "Bara en kyss."

"Om det är så billigt skall jag taga tre meter. Mormor betalar er."

Svenska St. Mikaelsskyrkan.

Söndagen den 31 okt.

Svensk gudstjänst kl. 11 f. m.
Söndagsskola vanlig tid.

Penningkurser

Revals börs, 28 okt. 1926

1 dollar	—	372	375
1 pund	—	1.805	1.820
100 rentmark	—	8.850	8.975
100 Fmk.	—	937	947
100 sv. kr.	—	9.975	10.075
100 dan. kr.	—	9.925	10.025
100 nor. kr.	—	8.600	8.900
100 latt.	—	7.150	7.250

Gustav-Adolfsdagen, den 6 november, firas med gudstjänst samt solo- och körsång i svenska kyrkan kl. 6 e. m. — Efter gudstjänsten samkväm med kaffeservering på Riddaregatan 9.

Alla välkomna!

† Änkan Mary Heldring f. Thomsson

avled d. 15 okt. i Höbring, 84 år 9 mån. 3 d.

Sörjd av barn, barnbarn o. barnbarnsbarn samt andra släktingar.

Moder, du som slutat striden och till vila lagt dig ner, nu du, funnit har den friden, som ej denna världen ger.

Allt bekymmer, sorg och smärta, som dig följt på livets stig och som sårat här ditt hjärta, är för evigt skilt från dig.

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget
EESTI LLOID

Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 6-24 & 17-03

LIVFORSÄKRING
BRANDFORSÄKRING
TRANSPORTFORSÄKRING
OLYCKSFALLFORSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa sig till över

EMK. 80.000.000.—

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder
egendom medan tid är!

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Avdelningskontor i REVAL:

S. Karja tän. 9.

Svedala

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks
och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul,
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stlgjutgods.

Aktiebolaget

Åbjörn Anderson

Post- & Telegrafadr. Rikstelefon:
SVEDALA, GJUTERJET. 52, 76, 203, 4, 608 183.

REPRESENTANT CARL JÖNSSON

Postkast 38 Telef. 1536

REVAL

P. J. HEDMANS
skoaffär Gäfle
Rekommenderar sina förstklassiga
varor av skodon.

HABO ULLSPINNERI, HABO
tillverkar Svenskullgarner, Vadmal, Sport-
tyger, Klädningstyger, Filtar och Schaler m. m.,
som erhållas antingen mot byte av ull eller i
direkt köp. Lämna Edra beställningar till något
av våra ombud eller insänd direkt till fabriken.
Prover erhållas gratis mot porto.

A. M. ZIMMERMAN & Co
GÄVLE
SKOAFFÄR
REKOMMENDERAS

GRAND och CENTRAL-HOTELLET
i GÄVLE
REKOMMENDERAS!

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)
MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)
Hamngatan 3A STOCKHOLM Norrmalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

BESÖK LIDKÖPING

Restauranterna
MALTA, KVARNEN och VIKINGEN
Hälsingborg
Rekommenderas!

Grand Hotel
LUND
Rekommenderas
STORA HOTELLET
Nyköping

Tel. „Namnanrop“
Rekommenderas „Detta“ säger en fin-
landsvensk, „är det enda förstklassiga mat-
stället i Nyköping“
Bo och Ät på Stora Hotellet

Olof Almér

Tel. 531 **Kristianstad** Tel. 163
Välsorterat Fin- o. Grovbageri

A.-B. BORÅS BANK
fullständig bankrörelse

BESÖK VÄXIÖ

MÉRIT

SVENSK TILLVERKNING
PRISBILLIG, DRIFTSÄKER

BÅT MOTOR
med fotogendrift

Levereras med blåsblamps-
eller magnettändning

AKTIEBOLAGET
FREDR. WAGNER
STOCKHOLM
VASAG. 48.

Hotell Appelberg

Sollefteå
Tel. „Namnanrop“
Rekommenderas

Aktiebolaget
GESTRIKLANDS ULLEFABRIK JÄRBO.
Sporttyger, melerade Filtar,
Vadmal och Korderoj.
Goda kvalitéer och billiga priser.

HUSHÅLLSSKOLAN MARGARETA
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

Restaurant

Standard

S. Fiskaregatan 1

Gefle

Rekommenderas

STADSHOTELLET I VIMMERBY

Innehavare: HILDA PETERS

REKOMMENDERAS

Post- och telegramadress:

Stadshotellet, Vimmerby.

Telefon: Vimmerby 6, 14.

15 rum med 30 bäddar.

Centralrestauranten LANDSKRONA
rekommenderas

TURISTGÅRDEN HVEN
rekommanderas.

BIERSTUGAN I

SPÅNGBACKEN, Norrköping.
Rekommenderar sina väl tempererade
maltdrycker.

HOTELL EXCELSIOR

Birgerjarlgatan 35, Stockholm (K. F. U. Ms hus)
Rikstelefon o. telegramadress: EXCELSIOR
Stockholmstelefon 98 27.

Växiö Stadshotell

57 stycken gedigna och propra resanderum,
pris från kr. 3.75—6.50. Fullständiga sprit-
rättheter. Elegant konditori. Musik dagligen.
Bilgarage och bensindepot. Goda vägar och
vackra omgivningar för bilister.
Telefon: NAMNANROP

DALSJÖFORS

J. JOHANSSONS KASSASKÅPSFABRIK, DALSJÖFORS
Telefon Dalsjöfors 28.

Tillverkar Kassaskåp, Valvskåp, Kassavalvs-
dörrar, Gallergrindar m. m. i modernaste
utförande, till moderata priser. Priskurant på
begäran.

ARVID NORDELL JUVELERARE

Hospitalsgatan 12 NORRKÖPING
Tel. 5246

Matsilver, Ringar, Guld- & Silvervaror. Present-
kort och Hedersgåvor.
Order till landsorten expedieras omgående.

DANNEMORA

Cirkulärsågar, Ramsågblad, Timmer- och Fäll-
ningsågar, Maskinhyvelstål och Maskinknivar
vinna tack vare Dannemorastålets förtjänstfulla
egenskaper och det omsorgsfulla arbetet rykte
över hela världen.

Kort leveranstid. Infordra offert.
Gimo-Österby Bruks A.-B., Österbybruk.

INGEN VET VAR haren har sin gång, men en var vet, att

PIX-PASTILLER

finnas överallt.
Säljas i askar à 25 och 50 öre.
Emsamtillverkare:

Pix Aktiebolag, Gävle

Restaurant Skandinav, Sköfde

REKOMMENDERAS
Billiga priser. Spriträttheter.

SMEDJEBACKENS HOTELL

Öl- och vinrättheter. Propra rum. Lämpl.
uppehåll för bilister. Garage. 4 tim. järnvägsresa
från Stockholm.

OBS! Naturskön bätra Stockholm—Smedje-
backen.

Telefon: Kontoret 1. Res.-rum 9.
Innehavare: E. OLSSON.

Aktiebolaget Priorverken

Norrköping
Telegramadr: PRIORVERKEN
Byggnadsmiden & Tråskruv.

Större och mindre
Skogsparker på rot
såväl som
sågtimmer

köpes kontant av Säfveåns A. B. Gö-
teborg.

THORSVIKS TOALETTPAPPER

NORRAHAMMAR

GUSTAF SJÖBERGS

Konditori, Gävle,
Norra Rådmanngatan 10
Rekommenderas

Hj. Söderlings Bageri

ESKILSTUNA

Specialité:

Sundhetsbrödtillverkningar.

Malte Svenbecks BLOMSTERHÄNDEL

Fyrstorget 10, UPPSALA.
Begravningskransar.

Daglig tillförsel av friska BLOMMOR.
Telefon 103.

Svenskar i Balticum

köp vid behov

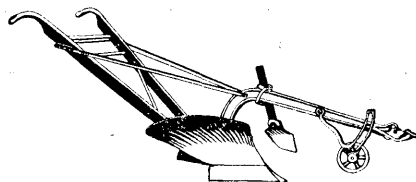
LANTBRUKS-REDSKAP

från

NORRAHAMMARS BRUK

Norrahammar, Sverige.

Representanter: A/G. Osta, Reval,
Ökonomische Gesellschaft Lettischer Landwirte, Riga.

BESÖK JÖNKÖPING

OLSSON & MELINS SKOFABRIK

Rekommenderar sina tillverkningar av

finare
randsyddas **Skodon**

Slitstark vara — Goda passformer
ÖREBRO Södermalmsallén 52—54
Telefon 1762

Aktiebolaget

Nyborgs Yllefabrik NORRKÖPING

Tillverkning av finare

HELVILLEVAROR

Telefon 641

BORÅS VÄVERIAKTIEBOLAG BORÅS

Alla slags bomullsvävnader

Den som är förständig att ej låta sig
dåras av allt utländskt köper alltid svenska
varor. En gammal välkänd firma lämnar all-
tid köparen bästa garanti att vid inköp er-
hålla största valuta för sina penningar.

Våra tillverkningar:

SALUBRIN SPRITÄTTIKA AROMA ÄTTIKSPRIT

Eau de Cologne:

Extrait Double CARITA

Extrait Quadruple DELILA

Hårvatten: Lotion GAMBO Lavendelvat-
ten: Extrait Triple GARITA äro var i sitt
slag marknadens yppersta och därtill billi-
gaste fabrikater. Därför garanterar

A.-B. P. HÅKANSSON, ESLÖV.

AUG. LÖFGRENS

Frukt-, Grönsaks- & Blomsteraffär
rekommenderas
BLOMMOR & KRANSAR
Guldmedalj 1901 GÄFLE Telefon 123

STUREHOF

Adelgatan 13, Malmö. Telef. 12—53.
1. sta klass Restaurant.
Billigaste och bästa frukostställe.
Middagar från 1—6. 3 rätter kr. 2. —
Populära soupéer från 6—11 e. m.
Vällagad husmanskost.

SVENSKA BOMULLSFLAGGOR

till utlandet direkt från fabriken inom Sverige
genom handlande branschen

Gefle Manufaktur A.-B., STRÖMSBRO

Järnvägsrestauranten Malmö

i nya hemtrevliga lokaler med ingång
från Skeppsbron

Fullständig restaurantrörelse.
Smörgåsbuffé- Konditorlavdelning.

DRICK HÅKONBOLAGETS LUXUSKÄFFE!

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal

Tel. 771-08 Grevturgatan 13
(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt ur-
val av Väststenaspetsar. Motiv och Kragar. Be-
ställningar å linneutstyrlar. Order till landsorten
expedieras omgående.

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolphs“. Rt. 440 & 14440
Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämp-
liga för alla i marknaden förekommande
apparater och maskiner. — Begär offert!

AXEL HELLGREN

SKRÄDDERI

SIGTUNAGATAN 11, STOCKHOLM
REKOMMENDERAS

TEL. VASA 4416. VASA 469.

FRIMURAREHOTELLET

ESKILSTUNA
MATSALAR & CAFÉ

Trevliga rum fr. 5 kr.
REKOMMENDERAS

GÖTEBORG

KÖP

OLOF ASKLUNDS

BRÖD.

Det är bäst.

Endast det bästa är gott nog!
Jaga därför med

GYTORPS
JAKTPATRONER

TILLVERKARE:

NITROGLYCERIN AKTIEBOL.

Stockholm 16